

SLOVENEC

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemaj nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 103.

V Ljubljani, v torek 6. maja 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 5. maja.

Budgetna razprava.

(17. dan.)

Ob polu enajstih dopoldne zbralo se je bilo danes toliko poslancev v zbornici, da so bili sklepni in da je bilo mogoče glasovati o zneskih, ki v sobotni večerni seji zaradi nesklepčnosti niso bili rešeni. Potrjeni so bili dohodki vžitninskega davka v skupnem znesku 102,369.600 gld., troški pa v znesku 15,338.330 gld., in zadnjič navedeni dohodki in troški, ki jih ima država od soli. Danes sta o soli za živino govorila še poslanca Kaiser in Hagenhofer, ki sta ministru priporočala, naj že skoraj usliši prošnje kmečkih posestnikov in živinorejcev. Vladni zastopnik je odgovarjal, da je vlada o potrebi in koristi soli za živinorejo prepričana in da se je že obrnila do ogerske vlade s predlogom, naj bi se zopet vpeljala sol za živino in prodajala po isti ceni, kakor pred l. 1867. Od odgovora ogerske vlade bode odvisno, kaj bode treba v tem oziru dalje ukreniti.

Tabak.

Človek bi skoraj ne verjel, koliko denarja se s tabakovim dimom v zrak pokadi. Letošnje leto si država od tabaka obeta 82,463.300 gld., troški za nakup tabaka in za njegovo pripravo, prodajo itd. so pa proračunjeni na 29,346.100 gld. Torej preostaja čistega dobička 53,117.200 gld.

Prvi je pri tej točki govoril levičarski poslanec Gross in se srdil, da se za izdelovanje smodk v tovarne jemljejo ženske in ne možki, da imajo premajhne plače itd.

Vladni zastopnik Krikel je odgovarjal, da so ženske veliko spretneje kakor možki, da se za težja dela, katerih ženske ne zmagujejo, že zdaj rabijo možki, in da se je za plačo delavcev l. 1889. potrosilo za pol milijona goldinarjev več, kakor pred 9 leti. Pri sprejemu delavcev in delavk je treba ravnateljem previdnim biti, ker so odgovorni za-nje, in ker je število omejeno, ni mogoče sprejemati vseh, ki se oglašajo.

Drugi govornik je bil poljski poslanec Chamiec. V prejšnjih letih je ta predmet s posebnim veseljem razpravljala pokojni poslanec Hausner ter vztrajno in ne prav zámán priporočal povikšanje cén, letos je stopil Chamiec na njegovo mesto, ki je tudi zahteval dražje cene, toda ne za izdelani, ampak surovi tabak in sicer njim, ki ga prideljujejo.

Kot generalni govornik levičarjev je poslanec Habermann priporočal, naj se vsaj po onih krajih, kjer so tabakarnice, poskuša s pridelovanjem tabaka, da ne bo treba vsega denarja zanj pošiljati v vnanje dežele. Gori omenjeni zneski so bili potem potrjeni brez premembe.

O kolekovanji sta govorila Kaiser in Chamiec, potem so obveljali dohodki kolekov z 18,800.000 gld., troški pa s 402.400 gld.

Pri pristojbinah

oglasil se je poslanec Mauthner in z mnogimi zgledi pojasnjeval, da finančne gosposke ljudem dostikrat nakladajo pristojbine, ki v dotični postavi niso opravičene. Omenjal je kolekovanja hótelskih in železničnih biletov, otroških igrač, razsodb pomirovniških obrtnih sodišč itd. Svoj zanimivi govor je sklepal z zagotovitvijo, da teh zgledov ni nalašč

nabiral, ampak da jih je po naključji zvedel od svojih tovarišev in znancev. Štel si je pa v dolžnost izpregovoriti o njih, dasiravno se češki deželni zbor vsled njegovega govora snide 46 minut pozneje, kakor je določeno. (Veselosť.)

Vladni zastopnik Chiari odgovarja, da je vlada uslišala pritožbe zaradi kolekovanja hótelnih in železničnih biletov in da hoče v pretres vzeti tudi druge pritožbe. Po konečni besedi poročevalca obveljali so dohodki od pristojbin in pravnih opravil v znesku 33,770.000 gld., troški pa z 800.000 gld.

Loterija

dala je poslancu Roser-ju povod k 27. govoru, ki ga je v tem oziru danes imel in v katerem se je z vso ognjevitostjo protivil ti sramotni igri. Povsod so odpravili to igro, rekel je, samo v Italiji in Avstriji ne; vsi učitelji narodnega gospodarstva obsojajo loterijo, tudi bivši profesor na krakovskem vseučilišču, ki se piše Dunajewski, o katerem pa ne vé, če je ena in ista oseba s finančnim ministrom, jo je obsojal, vlada pa jo še zmirom trpi! Med splošno veselostjo je pripovedoval, katere številke so posebno srečne v posebnih slučajih in kako je v Avstriji vse zvezano z loterijo, ker morajo na primer celó govorniki v državnem zboru žrebat za svoja mesta. Sklepal je s priporočanjem resolucije, katera vladi naroča, da naj gledé na to, da loterija pospešuje prazno vero, da je c. in kr. brlog za igralce, da je c. kr. šola za goljufe, izneverjevalce in tatove, prav gotovo še v tem zasedanji zbornici izroči načrt postave, s katero se ima odpraviti loterija.

Za njim je Türk govoril o borznem davku, ki ga je tako živo potrebno vpeljati, kakor je potrebno odpraviti loterijo, in je zlasti tudi to grajal, da so loterijske nabiralnice večidel združene s tabačnimi trafikami. Ljudje, ki hodijo stavit, tlačijo se in gnetejo, da tabakarji komaj pridejo na vrsto. Prav bi torej bilo ločiti loterijske nabiralnice od trafik.

Dr. Kopp je govoril o nedoslednosti vladnih organov, ki prepovedujejo srečke vnanjih držav, in bi morali vsled tega konfiskovati liste, ki v inseratih priporočajo take srečke, potem je obveljal proračun za loterijo z dohodki 21,500.000 gld., troški pa 13,486.725 gld. in 13.275 gld.

O mitnicah

sta govorila Ursin in Herbst, ki je priporočal boljšo upravo in grajal vlado, da v najem daje mitnice; tudi je ostro kritikoval vladni načrt gledé preustroje mitnic in mitnine, in se hudoval, zakaj da dotični načrt odsekov ne pride na dnevni red. Konečno so obveljali njih dohodki v znesku 2,397.000 gld., troški pa 30.800.

O punciranji je govoril Kreuzig, potem je obveljal dotični dohodek 236.320 gld.; troškov prizadeva 87.589 gld., za poslopja 3731 gld.

Ko to poročilo sklepam, je ura že polu štirih popoldne, in vendar se predsedništvo nadeja še danes pričeti razpravo o centralu trgovskega ministerstva. Kako bo to mogoče, ni prav razvidno, ker je treba danes rešiti še naslednje zneske finančnega ministerstva: 1. Posebne dohodke pri davku od žganih pijač 1,167.000 gld. (troški so 13.000 gld.); 2. dohodke od državnih poslopij 116.534 gld. (troškov je 196.338 gld.); 3. fiskalitete 200.000 gld. (troški so proračunjeni na 4800 gld.); 4. dohodke državne in dvorne tiskarne v znesku 1,935.349 gld.

(troški znašajo 1,784.472 gld., za novo poslopje pa 500.000 gld.); 5. dohodke denarstva 270.500 gld., katerim je nasproti troškov 227.669 gld. in 3731 gld. za poslopje. Pri vseh točkah, izvzemši zadnjo, so vpisani nekateri govorniki, in če govori pri vsaki le eden, morala bo seja dolgo trajati, da zbornica dgotovi finančno ministerstvo.

Kdo je vzrok prepiru?

I.

Še vedno se niso polegli valovi razpaljenih strastij za časa zadnjih dopolnilnih volitev ljubljanskih. Kakor bi zbesnel, bruhal je „Slov. Narod“ ogenj in žveplo sprva na vso, pozneje na kranjsko duhovščino, in naposled na mlajše kranjske duhovnike, ki hočejo, — kakor piše glasilo ljubljanskih konfuznih radikalcev, — „pograbititi vodstvo v našem političnem življenji in po načelih, kakor jih je razvil goriški zlot, in na katera naša mlajša duhovščina, po vzgledu svojega prevzvišenega vladike, slepo prisega, preustrojiti ne samo javno življenje sploh, temveč tudi naše slovstvo posebej.“ Gorke zausnice je delil na vse strani, kjer se mu slovenski sorojaki niso brez-pogojno uklanjali in niso kadili njegovim ožjim patronom.

Toliko psovk, lažij in obrekovanj ni še nobeden list izkidal na konservativno-narodno stranko, kakor sta to storila zadnje dni „Slovenski Narod“ in „Brus“.

Izbirčen v sredstvih „Slovenski Narod“ itak ni bil nikdar. Kakor tat kriči za človekom, ki si ni v svesti tatvine: „Držite ga! Primite ga!“; tako „Slovenski Narod“ vse hibe in napake svojih ožjih pristavev zvraca na one, katere hoče očrniti, sumničiti pred slovenskim svetom, ter jih popolnoma s silo in grdo spraviti s političnega polja. „Sam sem gospod!“, to je njegov bojni klic, s katerim udriha po nevšečnih mu osebah, ter kot gorjanski novinec kliče „na korajžo“. Kak duh prešinja in katera načela vodijo ta list, to je pokazal neštevilokrat od prvega nesrečnega boja med „mladimi“ in „stari“ do današnjega dne, sedaj očito, sedaj skrito, kakor je ravno ugajalo njegovim razmeram. Kakor stenolom postavlja se po robu, kadar se čuti močnejšega, sicer pa je tudi nedolžen in pobožen, ako se drugače ne more izmuzati iz zagate, v katero ga večkrat spelja njegova gorostasna nadutost, skrajna surovost, hudobija ali pa pomilovanja vredna smešnost. Kakor kameleon spreminja svojo barvo, a v bistvu, v vodilnih načelih ostane, kar je: glasilo konfuzno-radikalne ošabnosti in brezozirnega terorizma, ki ne pozná in ne čuti srca konservativnega našega naroda, temveč misli in govori v slovenski besedi po načelih nemško-liberalnih naših nasprotnikov.

Nemogoče nam je vsled pretesnega prostora, — dasi bi radi, — odkriti vse spletke te po številu še male, a vedno drznejše na površje vspenjajoče se stranke, ki še časti „nekatero“ starejšo moze in radi lepšega pusti v svoji sredi, katere pa bode prej ali slej neusmiljeno pomela pod klop, da sama sebi zagotovi častne prostore v galeriji narodnih prvoboriteljev.

Čakali smo, da se gospodje v „Narodni Tiskarni“ izpovedó. To so storili radovoljno in prisiljeni; dolž-

nost naša pa je, da vnanjim slovenskim rodoljubom, ki zmajujejo z glavo nad tem, kar se varí in kuha v „Narodu“ in „Brusu“, pojasnimo ljubljanske razmere in povémo resnico, kdo provzročuje razpor in kdo bega in pači javno mnenje.

„Cessante causa cessat effectus“, — pravi Latinec, in te besede smemo obrniti na sedanje naše razmere. Ko je bil še ljut boj proti našim naravnim nasprotnikom, tedaj so nemški časopisi imenovali takozvane sedanje „naprednjake“ in konservativce, — sploh vso narodno stranko — „narodne klerikalce“, in nihče ni ugovarjal temu nazivanju. Beseda „klerikalce“ pa je tekom časa v nemško-liberalnih listih dobila pomen, kakor med nami neka druga namesto „duhovnik“. Vsled tega pa naši „naprednjaki“, kakor se imenujejo javno, — med seboj so „liberalci“, — nočejo več tega priimka, temveč ga z vso srditostjo in zaničevanjem mečejo onim v obraz, ki se prištevajo konservativno-narodni stranki, h kateri že od nekdanj le z redkimi izjemami pripadajo tudi duhovniki.

Prikrito je vedno tlela žrjavica nasprotja do zadnjih deželnozbornskih volitev. Do tedaj je bila narodna stranka tekom nekaterih let vsaj navidezno jedina, akoravno so gledali po strani zmernejše narodnjake, češ, Nemce in nemškutarje na Kranjskem smo pozabili. Pri zadnjih volitvah pa je na vsak način hotel priti v deželni zastop mož, ki se menda čuti poklicanega, zasesti mesto nepozabnega dr. Janca viteza Bleiweisa, akoravno se mu je od mnogih stranij dalo razumeti, da njegov čas še ni prišel, osobito ne za njegovo politiko, ki se ne strinja s starim slovenskim programom. Okolica ljubljanska mu ni izpolnila gorke želje; tudi trgovska in obrtniška zbornica bila je hladna nasproti njemu; a s pomočjo agitatorjev „Narodne Tiskarne“ in banke „Slavije“ priboril si je kar čez noč mandat v stolnem mestu Ljubljani proti zaslužnemu prejšnjemu zastopniku. Tedaj se je čulo od mnogih stranij opravičeno začudenje, kako more služiti tako strankarskemu namenu „Slovenski Narod“, ki se je imenoval in še ponaša z laskavim imenom „glasila slovenskega naroda“ sploh, dočim je vedno zagovarjal sklep narodnega volilnega odbora.

In kaj je bila posledica temu? Razdor v narodnem taboru, povzročen po samovlastnem postopanju g. Ivana Hribarja. Tedaj so se pričeli tudi javni duhovi ločiti, mnenja so se bistrila, pričela se je zbirati konservativna stranka, h kateri se prištevata tudi naša duhovščina, da se ustavi terorizem nekaterih veljakov in zabrani daljne enake žalostne dogodke. Tu je konjsko kopito, v tem grmu tiči zajec, tu je vzrok najnovejšega „kranjskega prepira“. Gospóda, bodite pravični in povejte vnanjemu svetu resnico.

Dokler se bode na ta način postopalo, naravno in umevno je nasprotje. Vsi odločni pa trezni življi morali bi se združiti, da zabranijo diktaturo v narodnem življenju in o pravem času storé konec častihlepu. Ne zanikavamo à tout prix, da gg. dr. Ivan Tavčar in Ivan Hribar nimata sposobnosti, ne tajimo, da nimata svojih zaslug, toda odločno moramo oporekati, da sta ta dva gospóda v zvezi z nekaterimi somišljeniki odločilen faktor v naši politiki, da njuno glasilo „Slovenski Narod“ izraža mnenje vse slovenske svetne inteligencije, zagovarja prave in istinite želje in potrebe naroda slovenskega. Konstatujemo in naglašamo, da glasilo g. dr. Tavčarja in g. Iv. Hribarja v blato tepta in zaničuje vsako, četudi ne vedno diametralno nasprotno prepričanje, ki se ne sproži v njunem najožjem taboru. Poudarjamo, da ta list s skrajnim terorizmom zastopa strankarske namene, odkar je prišel v roke imenovanih dveh gospódom. Ako kdo ne hodi skozi drn in strn s tema dvema gospódoma, na stečaj se vrata odpró v predale njunega glasila sumničenju in napadom. Povsod so jim na poti duhovniki, na vseh stezah in stezicah prežé z loparji na narodnjake, ki se jim slepo ne uklanjajo. Obžalovati moramo, da k temu molčé mnogi starejši možje, katerim je narod že tolikrat izrazil svoje zaupanje, obžalovati tembolj, ker iz političnih nagibov molčé odobravajo to taktiko svojih pribočnikov, ki stvari ne ločijo od osebe in osebe ne od celega stanu, kakor pričajo dogodki zadnjih dni, nedostojni članki „Slov. Naroda“. Ali zasluži kranjska duhovščina to zaničevanje, tako osnovane napade? O tem v prihodnjem članku.

Govor poslanca dr. Gregorca v državnem zboru dne 17. aprila.

(Dalje.)

V svojem dokazovanju se hočem omejiti na avstrijske dežele, v katerih bivajo južni Slovani.

Nemška manjšina na Češkem ima svoje nemško vseučilišče, svoje nemške srednje šole in učiteljišča, svoje nemške ljudske šole. In vendar se je čutila zatirano in ni prej mirovala, da se jej je v zmyslu člana XIX. državnega osnovnega zakona zagotovila odpomoč. Take so bile razmere na Češkem. Če pogledamo v avstrijske dežele, v katerih prebivajo južni Slovani, preverimo se, da zatiranje nemške manjšine na Češkem ni bilo niti blede senca proti krivicam in zatiranju, katero morajo Slovani trpeti v dotičnih deželah že več let. (Prav res! na desnici.) Od črte Beljak-Celovec-Velkovec na Koroškem, potem Spielfeld-Radgona na Štajarskem dalje proti jugu do Črne Gore bivajo Slovani, namreč: Slovenci, Hrvatje in Srbi. In vendar nimajo nobene visoke šole, kajti vseučilišče zagrebško je inozemsko. Na graškem vseučilišču so se opustile obstoječe slovenske stolice za tako potrebne pravoznanske predmete. Hrvaške srednje šole so samo v Dalmaciji, dočim hrvaška večina v Istri nima nobene srednje šole. Novomeška gimnazija je deloma slovenska, na ljubljanski so slovenske paralelke, temu nasproti so pa štajarski Slovenci po desetletni spravljeni politiki dosegli še le jeden slovenski paralelni razred na mariborskem gimnaziju (Čujte! na desnici); koroški Slovenci pa še toliko niso dosegli. V Gorici in Trstu so pač nemški gimnaziji, slovenskih pa ni.

Učiteljišča so v Dalmaciji, v Kopru, Gorici in deloma tudi v Ljubljani. Nasproti pa 400.000 štajarskih, 130.000 koroških Slovencev, torej pol milijona ljudi nima nobene slovenske srednje šole, (Čujte! na desnici), dočim jih ima nemško prebivalstvo pet ali šest.

Slovenske ljudske šole na spodnjem Štajarskem in južnem Koroškem še ne zaslužijo tega imena, kajti niso uravnane po potrebi slovenskega prebivalstva, temveč ustrezajo le ponemčevalnim željam naših nasprotnikov.

Hrvatski večini v Istri se je še-le lani posrečilo, da je spravila jednega svojega pristaša v deželni odbor, dočim mi na Štajarskem in Koroškem nimamo nobenega zastopnika v deželnem odboru in v deželnem šolskem svétu. Tu vladajo in gospodarijo Nemci, kakor jim drago. Člana XIX. državnega osnovnega zakona za te gospóde ni.

V teh dveh deželah ni navadnih narodnih nasprotstev, temveč razsaja ljuti narodni boj in vojna, tu ne gre za navadna narodna zavidanja in upiranja, temveč tu se premišljeno, sistematično tlači slovenski element, tu se hoče zatreti in uničiti tú rodne Slovence. Zadnji čas se je narodni boj prenesel tudi na gospodarsko polje, kajti v Gradci se je osnovalo društvo „Südmarek“, katero ima namen pokupovati zadolžena slovenska zemljišča in na njih naseljevati nemške priseljence.

To je rušenje deželnega miru v najostrejši obliki.

Žal, da moram konstatovati, da narodni boj državni uradniki in uradniki avtonomnih zastopov še postrujejo. Tako n. pr. postavil je deželni načelnik na Koroškem nedavno slovenskega rodoljuba in deželnega poslanca Einspielerja pod policijski nádzor. (Čujte! Čujte! na desnici.) To je pač nedostojno postopanje. Če ima deželni predsednik koroški povod dvojiti o lojalnosti tega poslanca in zastopnika slovenskega naroda, ima vendar državno pravdnístvo na razpolaganje. Proti njemu naj vloží tožbo, da bo imel gospod Einspieler priložnost dokazati svojo nedolžnost. Še celó na Kranjskem in v Ljutomeru na Štajarskem so okrajni glavarji, ki slovenskim županom na vse mogoče načine nagajajo in jim stavijo zapreke, ker zahtevajo na slovenske vloge slovenske odgovore.

Ljutomerski okrajni glavar je šel celó tako daleč, da je pozval duhovnika v svojo pisarno, zaprl ga ondu v sobo, torej ga je v istini oropal svobode in obsodil na 20 gld. globe. Ker se je duhovnik branil plačati teh 20 gld., rekel mu je, da naj se pritoži na namestništvo. Ta se je pa tudi to storiti branil in tako se je pritožil okrajni glavar proti sebi samemu in pozneje vročil duhovniku odlok, s katerim se je pritožba zavrnila. Italijanska večina v isterskem deželnem zboru volitve poslanca Mandića ni hotela potrditi, da-si je bil jednoglasno voljen

in se proti volitvi ni vložil nikak protest. (Čujte! Čujte! na desnici.) Volitve njegove le radi tega niso hoteli potrditi, ker je Hrvat po rojstvu in mišljenju. (Tako je! na desnici.) Take razmere so po avstrijskih deželah, po katerih bivajo južni Slovani. Mi nimamo tam nikakega varstva za narodnost svojo in svoj jezik, do katerega imamo popolno pravico po državnem osnovnem zakonu. Nas tako zatirajo, kakor nemške manjšine na Češkem slovenska večina nikdar zatirala ni. Vendar se je vladi zdelo potrebno, posredovati na Češkem; prosil bi jo, naj tudi v južnih deželah isto stori. To bi bilo v interesu pravičnosti, narodnega miru pa tudi v državnem interesu. (Dalje sledí.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. maja.

Notranje dežele.

K položaju. Avstrijska zbornica nadaljuje budgetno razpravo nadalje in jo bo zvršila še ta teden. Češki deželni zbor bode v drugi polovici meseca maja češko-nemško spravo popolnil. in dné 4. junija se snidejo delegati. Še-le meseca julija preneha zborniško delovanje. Onda se bodo obračale oči avstrijskih podložnikov v planinski trg, v katerem bode stopala cesaričina k oltarju. Iz sto in sto podložniških src kipele bodo gorke želje, da se vseli sreča in mir v srcé blagega cesarja in cesarice.

Odločnost in domoljubnost Mladočehov. Praški dopisnik v „Moravski Orlici“ govori o mladočeški stranki in o njenem „odločnem in domoljubnem delovanju“ ter sklepa svoj dopis tako-le: Ko ne bi bili Mladočehi v zadnjih deželnih zborih tako nastopali, kakor se je to že žalibog godilo, zadoščala bi češka večina tudi za naprej potrebam našega naroda. A izredno postopanje Mladočehov v državnopravnih kakor tudi v drugih vprašanjih je spravilo naš narod v oni neprijetni položaj, iz katerega si nismo mogli pomagati ter morali konečno spraviti se z Nemci, da smo sploh rešili narodu to, kar je bilo še mogoče rešiti. Komur torej ne ugaja češko-nemška sprava, zahvali naj za-njo „Narodne Liste“ in mladočešk poslance.

Vnanje države.

Balkan. Zadnje dni je priobčila „Svoboda“ članek, v katerem se vzbujá ideja, da bi se združile vse balkanske države. Ta spis je obrnil mnogo pozornosti na-se posebno v ruskih političkih krogih. Članek se glasi mej drugim tako-le: Več ne smemo omahovati; združimo se in naredimo osmo véliko državo s tem, da se tudi Turčija združi z balkanskimi državami. Tako bomo rešili balkansko vprašanje. Od vélikih evropskih držav se ne moremo nadejati nikake pomoči, ker je bila njih politika vedno le politika interesov. — O tem navétu pišejo ruski listi, da je smešen in neizpeljiv. „Novosti“ omenjajo slabega sporazumenja med Srbijo in Bolgarijo ter med Turčijo in Grecijo ter trdijo, da je zveza balkanskih držav nemogoča, ker zasleduje vaka drugi smoter. Turčija gotovo ne bi pristopila k zvezi, kajti žrtvovati bi morala evropsko ozemlje, da bi zadovoljila svoje zaveznike. Brez Turčije pa ne napravijo balkanske države vélike države. „Novoje Vremja“ trdi, da je balkanska zaveza sama na sebi mogoča in s stališča evropskega miru celó zaželjena; a o taki zvezi še méniti ni, ker so gospodarili v Bolgariji ljudje, ki niso imeli nikake pravice za to. Torej zveza balkanskih državíc še ni mogoča. Državne zadeve v Belem Gradu, Atenah in Cetinji vodijo možje, kateri dobro vedó, da je zveza balkanskih držav mogoča le z dovoljenjem Rusije. Očitanje v članku, da ne more Bolgarija od evropskih velikih držav ničesar pričakovati, naperjeno je baje najbolj proti Avstriji, kakor trdijo soglasno ruski listi. Odkar je odstopil knez Bismarek, zmanjšati bi se moralo upanje sofijskih državnikov v oziror na podporo Avstrije bolgarski državi. — „Novosti“ omenja torej slabih razmer med Srbijo in Bolgarijo. Da so bili res odnošaji med imenovanimi državicama že jako napeti, poročalo se je listom na dolgo in široko. Vendar pa vse tako kaže, da se Bolgarje s svojim sokravnim sosedom sporazumljajo. Zadnje dni se poroča listom iz Sofije: Srbski časni zastopnik v Bolgariji, Petković, vrnil se je te dni s svojega odpusta iz Belega Grada ter prinesel zagotovila najmirnejših namenov, kateri vodijo srbsko vlado. Splošna misel je, da so zopet dobre razmere med Srbijo in Bolgarijo trajno zavladale. Obe državi bodei kmalu imenovali svoje častne zastopnike. Bolgarska vlada bode namestila Dimitrova, predsednika v Plovdivu, v Belem Gradu za svojega zastopnika. Koga namerava srbska vlada za enacega zastopnika v Sofiji imenovati, še ni znano.

Nemčija. Mnogo pozornosti v političkih krogih se obrača zadnje dni na članek, priobčen v „Hamburger Nachrichten“. V njem se omenja namreč razmer Nemčije z drugimi državami. Posebno radovednost vzbujá misel, ali je tudi pri tem članku sodeloval umirovljeni kancelar. Članek piše mej drugim: Ker nima Nemčija na balkanskem vprašanju nikakih interesov, opravičeno je upanje ruskih

listov, da ne bode Nemčija ovirala Rusije v njenem političnem delovanju na Balkanu. Rusija ne misli, ko zapre Bospor, postati prva posredovalna država v Evropi in potem sosednim zapadnim državam pretiti, temveč zapreti Bospor, kakor hišna vrata, da se bode tem varneje in z večjo močjo obrnila proti Aziji. Vsekako neosnovana je misel, da se bodete Francija in Nemčija sporazumeli. Lahko se sicer goji mir med obema državama, a tesnejšega, prijateljskega sporazumenja gotovo še ne bo, kajti ovira ga javno mnenje v Franciji in nemški interesi.

Izvirni dopisi.

Od Dobrove, 1. maja. Večkrat sem se naslonil pretekle dni zvečer na okno ter zrl pred-se v temno ravan tje proti Ljubljani. Pa kaj je to? Nenavaden žar je videti tam za rožensko cerkvico. Hvreka! zakličem sam sebi — po nekotnem opazovanju. To ne more biti nič drugega, kakor nova „luč“, ki so jo prižgali tam nekje na Turjaškem trgu. Srečni Ljubljančanje, sedaj jim ne bo treba glave si beliti radi električne razsvetljave. Kako intenzivna mora ta luč biti še-le od blizu, mislim si. Zato poprosim prijatelja, ki je imel v Ljubljani opravek ter moral ondi čez noč ostati, da naj si to luč od blizu ogleda ob enem pa iz previdnosti vzame sabo črna očala, da vida ne zgubi. Pa kaj mi pravi prijatelj drugi dan? „Strašna prevara! Nič nisem videl, nič! Na Turjaškem trgu je še bolj temno, kakor po drugih trgih in ulicah, kjer razsipa plin ali plinova luč svoje blede žarke.“ Tedaj je pa ta nova luč in svetloba kakor véša v močvirju, za katero človek hiti in ko misli, da je prišel do luči, jo hoče zgrabiti, a že je v močvirju in blatu! Krog in krog pa je tema, strašna tema. — Da, da prav tako je ta nova luč, katero prodajajo naši domišljavi razsvetljenci. Mili narod slovenski! ne segaj za to lučjo, da ne zabredeš v nesrečo in ne obtičiš v — blatu. Le eden je mogel po vsej pravici o sebi reči: „Jaz sem luč sveta; kdor hodi za menoj, ne hodi v temi.“ A novejši apostelnji luči te luči ne poznajo, je poznati nočejo, zato je pa pri njih tema, strašna tema.

Ko sem se pred leti v Alojznici po vrtu sprehajal, videl sem na vrtu rasti tudi majaronček, ki pa ni imel nič tistih lastnosti, kakor navadno druge rastlinice te vrste. Meni se je vse zdelo in je že tedaj kazalo, da iz tega ne bode kaj dišečega, ampak da bode pekoča kopriva. Pa kaj se če; je že tako. Ene rastlinice znajo tudi svoje perjiče po vetru obračati, kakor nekateri ljudje svoj plašč, — in le tako je bilo mogoče, da je ta majaronček ostal na vrtu, sicer bi ga bil gospodar vrta še o pravem času izroval in potrebil ter na njegovo mesto kaj vrednejšega posadil; z majarončkom pa Bog zna kako bi bilo. Če bodete, g. vrednik kaj dvomili nad temi vrsticami, pa pogledajte § 19. tiskovne postave. Ondi je baje zapisano: ni res, da sem jaz to pisal. —

Misel, katero je odbor „Gl. Matice“ sprožil gledé Gallus-ove slovesnosti, je izborna. „Ceciljansko društvo“ bode gotovo odborovi prošnji ustreglo. Tedaj pa naj pridejo poslušat, kako je Gallus že pred 300 leti komponiral, zlasti tisti, katerim nikakor ne gré v glavo, da se mora propala naša cerkvena glasba zboljšati, povzdigniti. „Cerkveni Gl.“ piše o njem (glej leto 1881. št. 3) — — „njegovi umotvori se smejo na stran postaviti onim najboljšim laških skladateljev tistega časa.“ „Cerk. Gl.“ ima tudi v prilogi prekrasni njegov: Ecce quomodo moritur justus.

Da ne bodete mislili, da smo Dobrovci kar tako za pod klop, naj Vam povem, da so pretekli teden v Ljubljani 24 naših fantov potrdili ter jim vojaške hlače vmerili; le nekaj malega so jih izvrgli ali za pozneje prihranili.

Iz Dobrove in Brezoveca je bilo potrjenih 50, iz treh družih far skupaj pa le 22.

Polje, travniki, sadje vse lepo kaže. Dobri Bog nam daj le več luči, pa ne — ljubljanske — ampak solnčne!

Z dežele, 3. maja. Zadnje čase „štrajki“, letošnja huda zima v nekaterih krajih na Notranjskem in Dolenjskem, kjer je lakota trpinčila in še muči na stotine prebivalstva našega, so nam najočitnejši dokazi, kako propada rokodelstvo in kmetijstvo.

Nerazumno je, da se za povzdigo prvega stana na deželi — za kmetijstvo — prav nič izdatnega ne stori tam, kjer bi bilo najbolj potreba, t. j. v siromašnih krajih, kjer samo poljedelstvo ne more prerediti našega ubornega prebivalstva.

V takih krajih morala bi se vpeljati izborna živinoreja, da bi ta deloma nadomestovala, kar samo poljedelstvo ne zmore.

Kjer ni izdatna živinoreja mogoča, mogoča bi bila sadjereja. V katerem kraju Notranjske ali Dolenjske ne bi bilo mogoče sadjereje tako močno vpeljati in razširiti, da ne bi ona bila velik del dohodkov tistega kraja? Duhovščina, učitelji, inteligencija s pomočjo kmetijske družbe mogli bi tak kraj v nekaterih letih kar v sadni vrt prenarediti, ako bi se za to od dežele pomoči dobilo.

Samo na tak način povzdignila bi se očitno sadjereja. Sedanji sistem, da se ta stroka od strani šole le-tam razširja, kjer je slučajno za to vnet ljudski učitelj nastavljen; da se občina, okraj, dežela premalo za to stvar zanima, da celó nimajo radi, ako se učitelj poteguje za to, da bi se kupil šolski vrt, da niti nočejo ničesar o tem vedeti, da je sploh mogoče, da učitelj česa o sadjarstvu razume — vpliva jako neugodno na razširjenje sadjereje.

Naša č. duhovščina in narodna inteligencija ima v tej zadevi ravno po deželi prevažno in imenitno nalogo, kojo naj bi upotrebljevali v narodno gmotno korist.

Nič boljše se nam ne godi z gojenjem raznih vrst rokodelstva. Koliko vrst rokodelstva obstoji v naši kronovini, koliko različnih rokodelstev ima vsako mesto, trg ali večja vas na Kranjskem!

Dočim so si v prejšnjih desetletjih, v tako zvanih „dobrih časih“, posamezni rokodelci s tem strokovnega znanja pridobili, da so šli na „tuje“, tam se izurili v vseh strokah in potem kot večaki domov prišli in tu se z vspehom svojega rokodelstva na lastno roko prijeli, imelo je rokodelstvo „zlatu podlogo“. Sedaj se pa mlad fantalin tri do štiri leta pri katerem mojstru uči, potem pa na lastne roke začenja delati, sevéda, ne da bi česa korenito znal, dela slabo in nezanesljivo; ko pride v dōbo, da se smé oženiti, stori še to, kōpa otrok se kmalu nabere, zaslužek je slab, redek, kakoršno je delo — in revščina je v hiši. Zlate podloge — korenitega znanja, pravega in marljivega dela manjka, zato manjka zaslužka, manjka kruha.

Dobri mojstri na deželi vedno bolj ginejo; kdor hoče dobro in zanesljivo blago dobiti, mora se v mesto do znanih, a tudi dragih mojstrov obračati in tam naročevati.

Tudi tu manjka prve podloge — strokovnega znanja. Če pa je kje naša dežela skōpa z osnovanjem obrtnih nadaljevalnih šol — je gotovo za dolenjsko stran.

Ljudstvo samo si ne more in ne vé pomagati, ono potrebuje od zgorej podpore, navdušenja.

Dostikrat je celó nasprotno novi ideji, novemu načinu napredovanja, nevhvaležno njenemu največjemu dobrotniku — vendar to ne smé pravega rodoljuba motiti, niti ne ovirati, najmanj pa, da bi vse napredujoče delovanje opustil.

Upajmo, da se tudi za Dolenjsko boljši časi bližajo, da se spomnijo nekateri krogi, da je i ona del naše kronovine!

Dnevne novice.

(Slovesno črne sv. maše) za pokojno cesarico Marijo-Ano so danes ob 10. uri v stolni cerkvi darovali prevzvišeni gospod knezo-škof. Navzoči so bili deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar dr. Poklukar, ces. svetovalec Murnik in drugi načelniki vojaških, državnih, deželnih in mestnih uradov.

(Naši odnošaji.) Pod tem naslovom je neki „slovenski rodoljub“, katerega pa ni treba iskati z Diogenovo svetilko, zanesel kukavičino jajce tudi v večerajšjo številko zagrebškega „Obzora“, kjer prekuhava prestano zelje, skuhamo v tukajšnji „Narodni Tiskarni“. Vredništvo „Obzoro“ dostavlja pod črto, da za članek prepušča odgovornost pisatelju. Mi le obžalujemo, da je vrlo glasilo hrvatske nezavisne narodne stranke odprlo predale tako neosnovanim trditvam „odličnega pisatelja“; sicer pa bodeimo imeli priliko, osvetliti v pravi luči tudi to frivolnost.

(Zanimiva razzodba) V pravdi posestnikov lož v pogorelem deželnem gledišču v Ljubljani, katere zastopa g. dr. M. Wurzbach proti deželi Kranjski, katero zastopa g. dr. Alfonz Mosché, izrekla je prva inštanca dné 26. aprila t. l. razzodbo, in sicer na korist dežele Kranjske. Sodišče je zavrnilo zahtevo tožbe, da mora dežela zgraditi novo gledališče, oziroma pogorele lože ali pa posestnikom lož izplačati primerno odškodnino, nasprotno pa morajo

tožniki povrniti pravdne troške v znesku 577 gl. 64 kr. S to razzodbo pa pravda bržčas še ni končana, ker se utegnejo tožniki pritožiti na višje sodišče.

(Deželni odbor kranjski) razzpisal je sledéca mesta okrožnih zdravnikov: 1. na Bledu, z letno plačo 600 gl. Vrtu tega dobiva dotični zdravnik, če je zajedno zdravniški zdravnik, na leto 300 gl. iz deželnega zaklada in 200 gl. iz zaklada zdravstvenega okrožja blejskega; to pa le tako dolgo, dokler dotična zastopa ti nagradi dovolita. V slučaju, da se mesti okrožnih zdravnikov v Radovljici in Bohinjski Bistrici ne popolnita, izročilo se bode okrožnemu zdravniku na Bledu eventualno tudi oskrbovanje zdravniške službe v teh dveh okrožjih proti letni nagradi 300 gl. za vsako okrožje; 2. v Radovljici z letno plačo 600 gl. Eventualno izročilo se bode dotičnemu zdravniku tudi oskrbovanje zdravniške službe v okrožjih Bled in Bohinjska Bistrica proti letni nagradi 300 gl. za vsako okrožje; 3. v Trebnjem z letno plačo 700 gl.; 4. v Zagorji pri Litiji z letno plačo 600 gl. — Prošnje za jedno teh mest vložiti je treba do 20. maja t. l. pri deželnem odboru.

(Župnijski izpit) delajo te dni č. gg.: Jakob Lebar, kapelan v Boštanji, Jakob Porenta, kapelan v Leskovei in Janez Zupančič, administrator na Topli Rebri.

(Strahovita uganjka.) Z Dobrne, zvečer 5. maja, se nam piše: Danes so otroci v sosednji okolici Klanec blizu gozda našli — človeško glavo. Ko je občinski predstojnik o groznej zadevi zvedel, prišel je po orožnika ter ga povabil seboj na lice mesta. Poročevalec čuje, da je najden komad trupla bajé glava nekega znanega krojača in berača. Sirota ni mogel več delati veliko, zaradi tega si je s prošnjami iskal vsakdanjega kruha. Revez bil je ob svojem času vojak, sedaj pa že šibkega života, jako slab, star okoli 75 let, poštena dušica. Letos se je v občino vrnil od sv. Janža na Peči. Bival je v nekej kočii sam. Pri istej so ga videli zadnjič pred Veliko nočjo. Sosedom se to ni zdelo čudno, ker je sicer tudi po več časa izostajal, bivajoč pri dobrih ljudéh. In ko se je danes izredno pretresljiva novice raznesla po občini, tolašil se je vsakdo s tem, da je kakšna hudobija popolnoma izključena. V obližji namreč ni človeka, kateri bi bil vzmožen, kaj takega provzročiti; mirna občina v svoji sredini nima razbojnika, nima tata, nima pijanca, in s tem je za razzodnega človeka povedano dovolj. Vsled tega so ljudje sodili tako-le: Slabotni starček je kje v gozdu počival in tam umrl naravne smrti, a kakšna živad je glavo privlekla blizo stanovanja ljudstvenega. Toda, ko iskajoč niso trupa in obleke našli nikjer, bil si prisiljen preinačiti sodbo. Orožnik se je odpeljal v Celje, da zadevo prijavi na dotičnem mestu. Občani so pa sevéda zeló radovedni, kako-li se bode rešila strahovita uganjka.

(Častnim občanom) je izvolil dné 27. aprila občinski zastop za katastralni občini Dornberg-Prvačina deželnega poslanca in odbornika isterskega g. prof. Vekoslava Spinčiča.

(Umrl) je v soboto gosp. A. Strohmayr, podpolkovnik pri pešpolku kralj Milan št. 97, v 58. letu svojega življenja. Pokojnik je bil znan kot jako strog častnik, sicer pa vrl vojak, ki se je odlikoval posebno v Bosni pri Livnu leta 1878. Bil je odlikovan z redom železne krone III. vrste.

(Na Dobrovi) se je dné 3. t. m. zadušil 9 mesecev star otrok J. Zadnikarja.

Raznoterosti.

— Izredna oporoka. Leta 1884. je umrl v Varšavi mož, ki je zapustil oporoko pri nekem svojem sorodniku. Na koverto, v kateri je bila oporoka, zapisal je bil pokojnik, da se smé odpreti koverta še-le čez leto dnij (dné 10. marca 1885. l.). Koverta je zlepil in pritisnil ná-njo svoj pečat. Omenjenega dné so prišli nestrpljivi dediči pokojnika vkupe in ko so odprli zapečateno koverta, zagledali so v njej — drugo koverta z istim napisom. Ostajalo jim ni drugega, nego še jedno leto počakati na dedščino. Kakor sedaj, prišli so še šestkrat zaman. Vsako leto so odprli drugo kuverta in na prvi notranji je bilo zopet zapisano, da morajo počakati še jedno leto, predno smejo to odpreti. Še-le čez sedem let prišli so do zadnje koverta, v kateri je bila toliko pričakovana in zaželjena oporoka. Pokojnikovo premoženje je znašalo 64.850 rubljev, in volil je bil vse svojim sorodnikom.

— Lakotni umetnik je umrl. Kakor znano, skušalo je zadnja leta več mož, naš kmet bi rekel šem, izkazati se, kako dolgo lahko vzdržé brez jedi. Ta ali oni se je v tej nespameti precej odli-

koval; kajti po mesec dni se ni omrsil jedi. Zadnje dni je pa nekemu Merlattiju njegova izkušnja izpodletela; kajti kakor se poroča listom, umrl je lakote. Verjetno je, da si taki „umetniki“ časih na skrivnem kaj za pajčovnat želodec privoščijo. Baš o zgoraj imenovanem se poroča, da se je 15 dni res vzdržal jedi, a odslej podajal mu je njegov sluga neobhodno potrebne hrane. To so pač originalni „umetniki“ pač pa tudi dovolj nespametni.

Narodno gospodarstvo.

Tisa, Krka, Ljubljana.

(Dalje.)

Dr. Vicentini je nasvetoval odtočne prekope ob gorah, ki oklepajo močvirsko ravan, ker bi kedaj tudi mogli močvirsko ravnino napajati z vodo, ako bi bili izdelani.

To je pač vsakemu jasno, da ne napravi la Ljubljana močvirja, marveč poglavito druge vode, ki se v to močvirsko dolino izlivajo. Ako bi se te vode odpeljale, predno pridejo do močvirja, potem bi bilo vse drugače, močvirja bi ne bilo. Na levem bregu Ljubljane odpeljati vode je nemogoče, vprašanje pa je, ali bi ne bilo bolje, morebiti tudi ceneje, ako bi vse dotoke Ljubljane na desnem bregu po tretjem vodotoku odpeljali. Kaj pa, to je le načelno vprašanje, ali je izpeljivo, mogli bi večaki določiti. Dr. Vicentini misli take odtočne jarke, ki bi pristregli vodo iz bližnjih bregov, rabiti za namakanje zemljišč, toda to ne bode tako brže mogoče. Sicer so na to večaki pri 7. vprašanju odgovarjali ter rekli, da to ni neogibno potrebno.

Poglejmo sedaj, kako ves projekt mislijo izpeljati in koliko bi to stalo. Gospod pl. Podhagsky je napravil tri načrte. Prvi načrt je bil: večina vode naj se odpelje po Cesarskem grabnu, kakor smo že večkrat omenili. Preračunil je, da se mora v jedni sekundi odpeljati vode 470 m³, in sicer 260 m³ po Cesarskem grabnu, 210 m³ po Ljubljani. Zakaj ta načrt ni ugajal, smo že povedali; pristaviti pa tudi moramo, da bi tudi potem, ako bi bila struga pri Ljubljani nekoliko nižja, kakor pri Cesarskem grabnu, ni je sigurnosti, da bi ob suši v Ljubljano ne prihajalo premalo vode. Sedaj, ko tako neusmiljeno gozde izsekavajo, je po letu suša, v jeseni pa povodenj. Ta načrt bi stal 1.578.730 glđ.

Gospod pl. Podhagsky je po naročilu naredil drugi (alternativen) projekt. Po tem projektu je dal Ljubljani 196 m³
Cesarskemu grabnu 170 m³

Skupaj 366 m³

prištevi še 27%, tedaj nekako 470 m³ poplavne vode. Ta bi stal 1.798.730 glđ. Tega so se vsi prestrašili.

Naročili so mu, naj projekt predela na 400 m³ mimo prvih 470 m³, kakor je bilo prej preračunano. Tak prikrajšan (restringiran) projekt bi bil stal 1.546.650 glđ.

Ali človek ugiba, narava pa ugane. Povodenj 20. marca leta 1888 pa je pokazala, da je gosp. Podhagsky znal računati in pravo zadel, ker povodenj je tačas narasla na 469 m³ na 1 sekundo. No, ta tretji projekt je pl. Podhagsky zopet prenaradil na 470 m³ na sekundo, a štedil je pri drugih izdajkih, n. pr. da je namesto rezanega kamenja vzela račun le navadno lomljeno kamenje, in da je pri stranskih pritokih ostalo pri pristrizenem tretjem načrtu.

Troški bi znašali a) pri Ljubljani in b) pri Cesarskem grabnu po alternativnem načrtu:

- a) Ljubljana 973.600 glđ.
- b) Cesarski graben 405.000 "
- c) pri pristranskih potokih po skrajšanem načrtu 168.050 "

Skupaj 1.546.650 glđ.

Troški za uravnavo stranskih pritokov se bodo posebej poravnali in bi zboljševalni zaklad (Meliorationsfond) utegnil te troške prevzeti; ostalih 1.378.600 glđ. se bode med državo, deželno, mesto in vdeležence razdelilo.

Kaj si moremo misliti pri teh razpravah in izdelovanju načrtov? Veščaki navadno pravo zade-

nejo, a ugovarja se jim tu in tam; prenaradé potem svoje načrte, a za posledico niso odgovorni oni, marveč ti, ki so jim delo naročili. Tako mislijo štediti, pa zabredó še v večje troške.

Troški se tako razdelé:

I. Pri reki Ljubljani:

- 1. zemeljska dela 490.200 glđ.
- 2. polaganje kamenja 9.400 "
- 3. tlaki 57.600 "
- 4. obrežni zidovi 338.500 "
- 5. provizorna steza 2.000 "
- 6. nov frančiškanski most iz železa 42.300 "
- 7. zravnanje in zasejanje 6.900 "
- 8. odkup zemljišč 9.200 "
- 9. grapa z zatvornico (jez) 17.500 "
- 10. prenarajen most k vojašnici 10.000 "

Skupaj 983.600 glđ.

(Dalje sledi.)

Telegrami.

Praga, 6. maja. V praškem meščanskem društvu je dr. Mattuš govoril za češko-nemško spravo na podlagi češkega državnega prava; nato je bila sprejeta resolucija proti mladočeški nezaupnici dr. Riegru, v kateri obsojajo ta nespodobni čin ter naglašajo, da si mora dotični volilni okraj čestitati, ako ga zastopa dr. Rieger. Burna pohvala. Enako se glasé izjave volilcev Železnega Broda in drugih okrajev.

Berolin, 6. maja. Cesar je otvoril državni zbor s prestolnim govorom, v katerem zatrjuje, da hoče nadaljevati mirovno politiko, v tem smislu delati pri vnanjih vladah ter vzdrževati prijateljske razmere. Vsaka prememba ravnotežja je nevarna mirovni poli-

tiki. Naznanil je tudi vojaško predlogo in postavo v varstvo delavcev.

Rim, 5. maja. Senat je pri obravnavi o dobrodelnih ustanovah s 93 glasovi proti 76 zavrgel zahtevo Crispijevo, da bi zopet sprejel od komisije odklonjeni člen postave.

Umrli so:

4. maja. Pavla Bamberg, tovarnarjeva hči, 14 let, Kolodvorske ulice 15, meningitis basilaris.

V bolnišnici:

27. aprila. Marija Rebolj, gostija, 47 let, jetika. — Ursula Skubie, bajtarjeva žena, 42 let, vsled katara v želodcu in črevih.

28. aprila. Jakob Kemelj, gostač, 77 let, gangraena senilis.

29. aprila. Anton Lunder, gostač, 65 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	728-2	8-6	brezv.	oblačno		
5 2. u. pop.	726-4	18-8	sl. zap.	del. jasno	0-70	
9. u. zveč.	728-8	11-3	sl. vzh.	jasno	dež	

Srednja temperatura 12-9° za 1-0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

6. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 glđ. 40 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	89 " 80 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 50 "
Akcije avstr.-ogerske banke	943 " — "
Kreditne akcije	300 " — "
London	118 " 25 "
Srebro	— " — "
Francoški napoleond.	9 " 41 "
Cesarski cekini	5 " 56 "
Nemške marke	58 " 07 1/2 "

"Zam gold. Reichsapfel" J. PSEPHOFER-ja lekarna na Dunaji, I., Singerstrasse šte. 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, zaslužijo po vsej pravici poslednje ime, ker je v resnici premnogo boleznij, pri katerih te kroglice izvrstno pomagajo. Ze mnogo desetletij razširjene so te kroglice splošno, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Škatljica s 15 taciimi kroglicami stane 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 glđ. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 glđ. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, stane s poštnine prosto pošiljavo: zavoj kroglic 1 glđ. 25 kr., 2 zavoja 2 glđ. 30 kr., 3 zavoji 3 glđ. 35 kr., 4 zavoji 4 glđ. 40 kr., 5 zavojev 5 glđ. 20 kr., 10 zavojev 9 glđ. 20 kr. (Menj nego jeden zavoj se ne odpšlje.) — Prosi se, da se zahtevajo izrecno

Pserhoferjeve kričistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovnem navodilu za rabo ime J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

- Balzam za ozebljine J. Pserhoferjev. Lonček 40 kr. S frankovano pošiljavo 65 kr.
- Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. Steklenica 50 kr.
- Američansko mazilo za protin 1 glđ. 20 kr.
- Prašek proti potenju nog škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavo 75 kr.
- Balzam za gušo flakon 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr.
- Zdravilna esenca (Praške kapljice) proti sprijenemu želodcu, slabemu prebavljenju itd., steklenica 22 kr.
- Angleški čudezni balzam steklenica 50 kr., mala steklenica 12 kr.
- Fijakarski prašek proti kašlju itd., škatljica 35 kr., s frankovano pošiljavo 60 kr.
- Tannochinin-pomada J. Pserhoferja, najboljšje sredstvo za pospeševanje rasti las, škatljica 3 glđ.
- Univerzalni obliž prof. Steudela, domače sredstvo proti ranam, oteklinaim itd., lonček 50 kr., s frankovano pošiljavo 75 kr.
- Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a. Izvrstno domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljenja, škatljica 1 glđ.

Razven tu omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se predmeti, ki bi slučajno ne bili v zalogi, preskrbe na zahtevanje točno in cenó. — Pošiljavo po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavti zneska, večje pa proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolj po poštni nakaznici), je poštnina dosta nižja, nego pri pošiljavtam s povzetjem. (12—10)

Navedene specialitete dobijo se tudi v Ljubljani pri lekarnarju G. Piccoli-ju.

France Šuštaršič,

gostilničar

(3—2)

v Šent-Vidu nad Ljubljano

zadnja hiša navzgor, nova št. 60 ob veliki cesti

se priporoča v zlasti p. n. ljubljanskemu in sploh mestnemu občinstvu v mnogobrojni obisk.

Točim pristno nepokvarjeno vino in vedno sveže pivo ter postrežem vsak dan z mrzlimi jedili, ob nedeljah in praznikih tudi z gorkimi v veliki izberi.

Na razpolago je prostorna soba, na vrtu lepa lopa, bladen senčnat vrt, razgled na Šmarno Goro in gorenjske planine.

Železnična postaja dokaj blizu.

Razven navedenega prostorno dvorišče za vozove.

Točna in uljudna postrežba.

Odvetniška pisarna

D^{R.} FR. STORA

se nahaja

(3—3)

od 3. maja nadalje

v Križevniških ulicah šte. 2.